

جنوب تشنه

درباره سواحل و جزایری که از توسعه باز مانده‌اند

احمد زیدآبادی

نویسنده و مشاور هم‌میهن

دو جاده، بندر چارک را به بندر مقام وصل می‌کند. جاده اصلی از صحرا می‌گذرد و جاده فرعی عمدتاً از کرانه خلیج فارس. به همین دلیل ما در سفر عیدی جاده فرعی را در پیش گرفتیم. آسفالت جاده به تناوب، خوب و خراب می‌شد. بخشی از آن در دست احداث و بخشی خاکی بود. با این همه، چشم‌انداز دریا از ارتفاعات مشرف به آن بی‌نهایت جذاب و زیبا بود. از گردنه عشاق، خلیج فارس در زیر آسمان آبی و پر تو خورشید چون یاقوتی بی‌کران می‌درخشید. ساحل مگس‌ر با صخره‌های صاف و عظیم خود میزبان صدها مسافر بود. برخی مسافران جا به جای ساحلی را که تمیزترین ساحل ایران نام گرفته است، با انواع زباله‌های پلاستیکی آلوده بودند!

بندر مقام دهستانی با حدود دو هزار جمعیت است. آثار توسعه در آن کمیاب است. ساحلش پوشیده از نایلون است اما چون مبدأ سفر دریایی به جزایر لاوان و ماروست، هدف بسیاری از گردشگران و مسافران نوروزی شده است. در ساحل برای سفر به جزایر با قایق‌های موتوری غوغایی به‌پای می‌شود.

ورود ما به بندر مقام با حادثه‌ای بی‌نهایت غم‌انگیز روبه‌رو شد. در گرمای تند پس از ظهر، جمعیتی انبوه چند تابلو را از جاده اصلی شهر به سمت گورستان روی دست می‌بردند. پدر و مادری جوان و دو کودک خردسال شان که شب قبل از آن بر اثر واژگونی خودرو جان داده بودند. چند زن سیاه‌پوش سینی‌های بزرگی بر روی سر داشتند و به سوزناکی تمام، نوحه‌سرای می‌کردند. مردی میانسال چنان بی‌تابی می‌کرد که دل سنگ آب می‌شد. حالی برای مسافران باقی نماند. در تعطیلات عید شمار تصادفات و تلفات جاده‌ای بالاست و بسیاری از خانواده‌ها به جای برگزاری جشن و سرور، درگیر سوگواری عزیزان خود می‌شوند.

در روزهای عید، کاسی قایقرانان محلی پرونیق است. برای سفری چهل دقیقه‌ای به جزیره لاوان یا مارو از هر مسافر ۵۰۰ هزار تومان کرایه اخذ می‌شود. فاصله دو جزیره پنج کیلومتر است و برای سفر به هر دو، چیزی بر کرایه قایق اضافه می‌شود.

شرایط حاکم بر این سفر دریایی همان شرایط بازار آزاد است. هیچ دم و دستگانه و نظارتی وجود ندارد. توافق طرفین شرط است. از جلیقه نجات هم خبری نیست. درخواست آن به معنای یک نگرانی بیهوده است چون دریا آرام و صاف است! قایق‌های موتوری لحظه به لحظه از مسافر پر می‌شوند و دل دریا را می‌شکافند و با سرعت تمام به سوی لاوان و مارو می‌شتابند.

لاوان با مساحت ۸۱ کیلومتر مربع، فقط ۱۰ کیلومتر مربع از

جزیره کیش کوچکتر است. شرایط طبیعی هر دو جزیره کاملاً شبیه به یکدیگر به نظر می‌رسد. با این حال، جزیره کیش توسعه‌یافته‌ترین جزیره ایرانی در خلیج فارس است حال آنکه لاوان تقریباً به حال خود رها شده است. فقط یک پالایشگاه نفتی در جزیره خودنمایی می‌کند. بخش مسکونی جزیره مثل تمام روستاهای ساحلی در جنوب است و برای گردشگران جاذبه‌ای ندارد. بخش بزرگی از جزیره پوشیده از نوعی درختچه خاردار است که مردم محلی آن را «بیعار» می‌نامند. تعدادی آهو و گوسفند وحشی نیز در حال چرای بوته‌های صحرایی دیده می‌شوند.

ناخدایی از مردم محلی با واوت خود، ما را به سمت سواحل بکر جزیره برد. در پشت خاکریزی از ماسه‌های دریایی، ساحلی شفاف و درخشان پیدا شد. مسافران زیادی در آنجا کمپ زده و در «کمال آزادی» در حال شنا بودند. همراهانم از دیدن چنان ساحل تمیز و درخشانی به هیجان آمدند و بلافاصله تن خود را به دریا زدند. جزیره مارو حدود یک کیلومتر مربع وسعت دارد. اثری از درخت در آن دیده نمی‌شود. تقریباً مسطح است و بوته‌های صحرایی آن را پوشانده‌اند. مسافران و گردشگران نوروزی به طرز فوق‌العاده در نقطه به نقطه ساحل چادر زده و مشغول آبتنی و یا پیکنیک بودند. «غانم» یکی از دو قایقران قایق موتوری حامل ما که جوانی با تبار آفریقایی به نظر می‌رسید به محض پا گذاشتن به جزیره مارو مشغول رقص با جمعی از مسافران شد و تا ترک آنجا، لحظه‌ای درنگ نکرد. در رقص عربی استاد بود و گفت که نی‌انبان هم می‌نوازند. داشداشته‌ای زرد به تن داشت که هنگام هدایت قایق، آن را تا کمرش بالا می‌زد.

در قایق حامل ما، دو جوان شیرازی نیز همسفرمان شده بودند. تمام مدت رفت و برگشت را سیگار کشیدند و ته‌سیگار و پاکت خالی را در دل دریا رها کردند. یک بطری هم در کیف خود داشتند که لحظه به لحظه دمی به آن می‌زدند!

هنگام برگشت از جزیره مارو به بندر مقام، خورشید در وسط دریا غروب کرد. قایق لحظه‌ای خاموش شد تا آرامش غروب را احساس کنیم. واژه‌ای برای توصیف آن لحظات سرشار از آرامش و زیبایی خیره‌کننده رنگ سرخ و طلایی آفت و کف دریا پیدا نمی‌کنم. بدون تردید بهترین ولنت‌بخش‌ترین لحظه سفر من بود.

باری، سواحل و جزایر ایرانی در خلیج فارس و دریای عمان مستعد و تشنه توسعه برای جذب توریست و کمک به رونق اقتصادی منطقه و تمام ایران است. کشور سال‌هاست خود را درگیر مسائل حاشیه‌ای و بی‌ربط کرده و از توسعه بازمانده است. به امید آنکه مذاکرات با آمریکا به ثمر نرسد و راه سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی برای توسعه کشور بخصوص مناطق مستعد فراهم شود.

با توسعه جزایر و حاشیه‌های خلیج فارس و منطقه مکران، کمتر ایرانی برای تفریح و گردشگری عازم ترکیه و امارات و مالزی و تایلند و سریلانکا و سنگاپور خواهد شد. پس کشور را در یابید!

نگاه اصلاح طلب

تصمیم خردمندان

هیچ جریان سیاسی نباید مذاکرات را به نفع خود مصادره کند

محمد سالاری

عضو هیئت‌رئیس هیئت اصلاحات ایران

وضعیت عمومی کشور هم در سیاست داخلی و هم در سیاست خارجی و منطقه‌ای نگران‌کننده است. بر اساس نتایج پژوهش‌ها و پیمایش‌های علمی و میدانی معتبر، کاهش اعتماد عمومی به نظامات تصمیم‌گیری، ناکارآمدی نظام سیاسی در حل مشکل مردم، ناامیدی مردم از اصلاح امور و همچنین آسیب‌پذیری کشور در برابر فشارهای خارجی از مهمترین مولفه‌های ایجاد بحران امروز ایران است و لذا اهتمام نظام سیاسی در قبول بحران و تصمیم برای انجام تغییرات راهبردی و بنیادین در استراتژی‌های کشور، یک ضرورت اجتناب‌ناپذیر قلمداد می‌شود.

به‌زعم قاطبه صاحب‌نظران ممتاز کشور، امروز ایران در شرایط بزنگاهی قرار دارد و در این شرایط، مهمترین رسالت جامعه مدنی، روشنفکران و احزاب و جریانات سیاسی به جای غر زدن و انداختن گناه به گردن دیگران، کمک به کشور و حمایت از نظام سیاسی برای ترغیب آن به انجام تغییرات بنیادین می‌باشد چراکه شرایط بزنگاهی به مفهوم قرار گرفتن مسئله‌های کشور در سطح فاجعه و حتی فراتر از بحران است و از آنجایی که در طول تاریخ دنیا، فروپاشی ساختارهای تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری و نظامات مستقر در کشورها، هیچ‌گاه راه‌حل مسائل کشورها و ملت‌ها آن‌هم از رهگذر خشونت‌محوری و دگرگونی نبوده لذا بایستی همه ظرفیت‌های فکری و علمی و سیاسی کشور در کنار دولت و حاکمیت قرار گیرند و در راستای انجام اصلاحات بنیادین و کاهش شکاف

تیتریک

HEADLINE ONE

۲

گزارش یک

مهمان ویژه در میانه مذاکرات

رافائل گروسی مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی چهارشنبه به تهران می‌آید

محسن صالحی‌خواه

گزارشگر هم‌میهن

مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، غروب چهارشنبه وارد تهران خواهد شد. رافائل گروسی در جریان سفر خود به تهران، با سیدعباس عراقچی، وزیر امور خارجه و محمد اسلامی، رئیس سازمان انرژی اتمی دیدار و گفت‌وگو خواهد کرد. کاظم غریب‌آبادی، معاون امور حقوقی و بین‌المللی وزیر امور خارجه با اعلام این خبر اظهار داشت که سفر مذکور، در چارچوب تداوم تعاملات و همکاری‌های دو طرف انجام می‌شود. مدیرکل آژانس آخرین بار آبان ۱۴۰۳ به تهران آمده بود.

موضوع پرونده هسته‌ای ایران و تنش با غرب در طی دو دهه گذشته همواره یک ضلع مهم داشته و آن نیز آژانس بین‌المللی انرژی اتمی است. در حال حاضر که گفت‌وگوهای ایران، چین، روسیه از یک سو، گفت‌وگوهای غیرمستقیم با ایالات متحده از سوی دیگر و گفت‌وگوهای چندجانبه با تروئیکای اروپایی به علاوه نماینده اتحادیه اروپا جریان دارد، موضوع نقش آفرینی آژانس بسیار مهم‌تر از حالت معمول است. چراکه این نهاد بین‌المللی با استفاده از اختیارات خود توانایی کمک به حل مسئله یا مسئله‌سازی برای برنامه هسته‌ای ایران و تسریع فعال‌سازی مکانیسم ماشه یا جلوگیری از وقوع آن را دارد.

انتقادات به گروسی

مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در حالی به ایران می‌آید که طی ماه‌های گذشته، تعامل میان دو طرف اگرچه بحرانی محسوب نمی‌شد، خالی از تنش نیز نبود. رافائل گروسی بابت اظهارات خود درباره برنامه هسته‌ای ایران مورد انتقاد تهران است. تهران اظهارات او را سیاسی می‌داند. گروسی اسفند ۱۴۰۳ در کنفرانس خبری که در ژان داشت، اظهاراتی مطرح کرد که با واکنش تند سازمان انرژی اتمی ایران و غریب‌آبادی، معاون وزارت خارجه روبه‌رو شد.

گروسی در آن زمان گفته بود: «ایران اکنون اورانیوم را تا ۶۰ درصد که تقریباً درجه تسلیحاتی است، غنی می‌کند؛ ایران آنگونه که ما مایلیم با آژانس همکاری نمی‌کند، البته بازدید من در ماه نوامبر (آبان) از ایران سازنده بود؛ آژانس آماده است خود را (برای یک توافق) در دسترس قرار دهد و ما برخی آلت‌رناتیوهای فنی را ارائه می‌کنیم تا احتمال توسعه سلاح

هسته‌ای توسط ایران حذف شود و از این موضوع جلوگیری کنیم و ایران نیز باید ثابت کند که به دنبال توسعه سلاح هسته‌ای نیست؛ دولت ایران می‌گوید چنین برنامه‌ای ندارد، البته ما به همه اعتماد داریم ولی باید این را راستی آزمایی کنیم.» سازمان انرژی اتمی کشورمان در واکنش به این اظهارات در بیانیه‌ای نوشت: «در شرایطی که آمریکا و برخی کشورهای غربی به دنبال سوءاستفاده از این سازمان برای فشارهای غیرعادلانه خود علیه ایران هستند، این اظهارات سیاسی و غیرحرفه‌ای می‌تواند دستاویزی برای مطامع غیر مشروع آنان شود. اظهارات اخیر آقای گروسی در کنفرانس خبری خود در ژانویه یکی از مصادیق رفتار و گفتار غیرحرفه‌ای است.»

غریب‌آبادی نیز در توییت خود، ضمن به چالش کشیدن اظهارات گروسی، در بخشی از واکنش خود

سردار رادان درباره کیفیت برخی خودروها هشدار داد:

ارابه‌های مرگ در جاده‌های کشور

همدردی با متخلفان به‌ویژه راکبان موتورسیکلت را کاملاً اشتباه دانسته و گفت: «باید با آنها کاملاً سختگیرانه رفتار و به نسبت حکم قانونی با آنها برخورد کرد. حدود ۱۰ درصد رانندگان وسایل نقلیه متخلف هستند. نباید اجازه دهیم این ۱۰ درصد اراده خود را بر بقیه مردم حاکم کنند.»

او پویش «نه به تصادف» را یک فرهنگ‌سازی قلمداد و تأکید کرد: «بنیاد این پویش به نوروز خلاصه شود زیرا در این صورت به طور کل از مسیر منحرف شده‌ایم، این پویش دارای ابعاد فرهنگی و اجتماعی است که باید در تمام سال جاری باشد. پویش ملی «نه به تصادف» دارای جنبه هماهنگ‌کننده میان تمامی دستگاه‌های مرتبط است. حضور رئیس‌جمهور مهر تأیید بر اهمیت مدیریت تصادف است که باید به عزمی همگانی تبدیل شود.»

استفاده از یگان‌های ویژه فراجا در ترافیک

سردار احمدرضارادان، فرمانده

کل انتظامی جمهوری

اسلامی نیز با حضور

در این نشست،